

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ВСТАНОВЛЕННЯ СУДОВОГО КОНТРОЛЮ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ

Рябов Дмитро Сергійович,

аспірант кафедри господарського та адміністративного права
юридичного факультету
Донецького національного університету імені Василя Стуса

Виконання рішення суду, яке набуло законної сили, є одним із ключових аспектів здійснення правосуддя. Завдяки цьому Верховною Радою України був прийнятий Закон України від 02.06.2016 № 1403-VIII «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів», яким був запроваджений інститут приватних виконавців. До того ж, відповідні зміни були й внесені до Закону України «Про виконавче провадження». Однак пунктом 2 частини 2 статті 5 даного закону встановлено обмеження виконання приватними виконавцями рішень, за якими боржником є держава, державні органи, Національний банк України, органи місцевого самоврядування, їхні посадові особи, державні та комунальні підприємства, установи, організації, юридичні особи, частка держави у статутному капіталі яких перевищує 25 відсотків, та/або які фінансуються виключно за кошти державного або місцевого бюджету. Завдяки цьому в Кодексі адміністративного судочинства України, на відміну від Цивільного та Господарського процесуальних кодексів України, встановлена більш широка форма судового контролю за виконанням судових рішень. Зокрема, положеннями Кодексу адміністративного судочинства України передбачено, що особа-позивач, на користь якої ухвалено рішення суду, має право подати до суду першої інстанції заяву про визнання протиправними рішень, дій чи бездіяльності, вчинених суб'єктом владних повноважень – відповідачем на виконання такого рішення суду, або порушення прав позивача, підтверджених таким рішенням суду, відповідно до статті 383 цього кодексу. При ґрунтовному дослідженні положень Кодексу адміністративного судочинства України автор виявив законодавчу прогалину, що положеннями даного кодифікованого нормативно-правового акта не передбачено апеляційне оскарження відмови у задоволенні заяви про визнання протиправним рішення суб'єкта владних повноважень, прийнятого на виконання рішення адміністративного суду. На переконання автора, дана законодавча прогалина суперечить Конституції України, оскільки положення найвищого за юридичною ієрархією нормативно-правового акта не передбачають виключень щодо апеляційного перегляду справи, оскільки «ще з часів Давнього Риму перевірку судових рішень судом вищестоящої судової інстанції вважали гарантією правильного розгляду та вирішення справи» [1]. У зв'язку із вищевказаним автор пропонує внести зміни до частини шостої статті 383 Кодексу адміністративного судочинства України шляхом її доповнення положенням щодо подання апеляційної скарги на ухвалу суду першої інстанції про залишення без задоволення заяви, поданої в порядку цієї статті.

Ключові слова: Конституція України, Кодекс адміністративного судочинства України, адміністративне судочинство, апеляційне оскарження, судовий контроль, виконання рішення суду.

Riabov Dmytro. Improving the procedure for establishing judicial control in administrative proceedings

Execution of a court decision that has entered into force is one of the key aspects of the administration of justice. Due to this, the Verkhovna Rada of Ukraine adopted the Law of Ukraine dated 02.06.2016 № 1403-VIII "On bodies and persons carrying out enforcement of court decisions and decisions of other bodies", which introduced the institute of private

executors. In addition, relevant amendments were made to the Law of Ukraine "On Enforcement Proceedings". However, paragraph 2 of part 2 of Article 5 of this law restricts the execution of private executors of decisions under which the debtor is the state, state bodies, the National Bank of Ukraine, local governments, their officials, state and municipal enterprises, institutions, organizations, legal entities, the share of the state in the authorized capital of which exceeds 25 percent, and / or which are financed exclusively from the state or local budget. Due to this, the Code of Administrative Procedure of Ukraine, in contrast to the Civil and Commercial Procedural Codes of Ukraine, establishes a broader form of judicial control over the execution of court decisions. In particular, the provisions of the Code of Administrative Procedure of Ukraine stipulate that the plaintiff in whose favor the court decision is made has the right to apply to the court of first instance to declare illegal decisions, actions or omissions committed by the subject of power – the defendant court, or violation of the rights of the plaintiff, confirmed by such a court decision, in accordance with Article 383 of this Code. In a thorough study of the provisions of the Code of Administrative Procedure of Ukraine, the author found a legislative gap that the provisions of this codified normative legal act do not provide for an appeal against the refusal to satisfy the application for recognition of the decision of the subject of power. According to the author, this legislative loophole contradicts the Constitution of Ukraine, as the provisions of the highest legal act in the hierarchy do not provide for exceptions to the appellate review of the case, as "since ancient Rome, the review of judgments affairs" [1]. In connection with the above, the author proposes to amend part six of Article 383 of the Code of Administrative Procedure of Ukraine by supplementing it with provisions on appeal against the decision of the court of first instance to dismiss the application filed under this article.

Key words: Constitution of Ukraine, Code of Administrative Procedure of Ukraine, administrative procedure, appeal, judicial control, execution of court decision.

Частиною першою статті 383 Кодексу адміністративного судочинства України встановлено, що особа-позивач, на користь якої ухвалено рішення суду, має право подати до суду першої інстанції заяву про визнання протиправними рішень, дій чи бездіяльності, вчинених суб'єктом владних повноважень – відповідачем на виконання такого рішення суду, або порушення прав позивача, підтверджених таким рішенням суду. Частиною шостою цієї ж статті визначено, що за відсутності обставин протиправності відповідних рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень – відповідача та порушення ним прав, свобод, інтересів особи-позивача суд залишає заяву без задоволення. Однак положеннями Кодексу адміністративного судочинства не передбачено апеляційного оскарження ухвал суду першої інстанції про залишення без задоволення заяви, поданої в порядку статті 383 цього кодексу. Більш того, з огляду судової практики Верховного суду, висновки якого є обов'язковими для врахування судами нижчих інстанцій при винесенні судових рішень із спірних правовідносин, вбачається, що позивач не може звертатись із апеляційної скаргою на ухвалу суду першої інстанції про відмову у визнанні протиправним рішення суб'єкта

владних повноважень, прийнятого на виконання рішення адміністративного суду, оскільки подання таких апеляційних скарг не передбачено Кодексом адміністративного судочинства України. Внаслідок цієї законодавчої прогалини відбувається порушення конституційного права особи на апеляційний перегляд справи, що є обмеженням доступу до правосуддя. Надано пропозиції щодо усунення законодавчої прогалини, яка пов'язана з відсутністю в учасника адміністративного судочинства процесуальної можливості подати апеляційну скаргу на ухвалу суду першої інстанції про відмову у визнанні протиправним рішення суб'єкта владних повноважень, прийнятого на виконання рішення адміністративного суду, шляхом внесення законодавчих змін до Кодексу адміністративного судочинства України.

Питання встановлення судового контролю щодо виконання судових рішень вивчали такі науковці, як: Івасин О.Р., Зеленов А.С., Кравчук В.М., Жукевич І.В., Івановська А.М. та багато інших. Більшість авторів наголошують на тому, що виконання судового рішення є одним із основних аспектів здійснення правосуддя, оскільки лише після того, як рішення суду, яке набуло законної сили, буде виконано у встановленому законом порядку, можна

констатувати факт відновлення порушених прав особи. Здебільшого науковці висвітлювали загальну процедуру встановлення судового контролю як позитивного важелю для належного виконання судового рішення, однак законодавча прогалина, яка полягає у відсутності в учасника адміністративного судочинства процесуальної можливості подати апеляційну скаргу на ухвалу суду першої інстанції про відмову у визнанні протиправним рішення суб'єкта владних повноважень, прийнятого на виконання рішення адміністративного суду, не була предметом детального вивчення у національній правовій доктрині. Завдяки цьому, оскільки законодавцем досі не було усунуто вказану законодавчу прогалину, яка обмежує учасникам адміністративного судочинства доступ до правосуддя, дана проблематика є актуальною, а наявна наукова розробка потребує подальших досліджень.

«Взаємодія фізичних та юридичних осіб з державними органами та їхніми посадовими особами постійно знаходиться у центрі уваги демократичного суспільства. При цьому виконання судових рішень є ключовою проблемою, яка стоїть перед правовою державою» [2, с. 93]. Дійсно, кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб. Натомість для належного відновлення порушених чи оспорюваних прав особи в судовому порядку, окрім інституту виконання судових рішень, була запроваджена процедура здійснення судового контролю, оскільки «від здійснення судом належного контролю за виконанням судового рішення прямо залежить і ефективність правосуддя» [3]. Як справедливо із даного приводу зазначає у своїй дисертації Зеленов А.С., «звертаючись до адміністративного суду, особа зацікавлена саме в кінцевому результаті – прийнятті певного рішення про задоволення вимог, що містяться в адміністративному позові, та фіксує результат правового вирішення конфлікту, в якому порушені або оскаржуються права, свободи та законні інтереси приватної особи. Але досягнення такої мети не завжди закінчується прийняттям певного судового рішення, попереду

особу чекає його виконання. Без гарантій чіткого й своєчасного виконання судових рішень втрачає сенс існування і діяльність судової влади» [4, с. 35].

Є підстави вважати, що викладені вище позиції науковців ґрунтуються на статті 129-1 Конституції України, згідно із якою судові рішення є обов'язковим до виконання, а контроль за його виконанням здійснює суд. Звертаючись до поняття судового контролю, то актуальна добірка наукового визначення даного поняття наведена А.М. Івановською. Авторка констатує, що «Ю.П. Битяк зазначає, що судовий контроль – специфічний вид контролю у сфері державного управління. Особливість цього контролю полягає в тому, що він здійснюється не систематично, не повсякденно, як, наприклад, контроль з боку спеціалізованих контролюючих органів, а одноразово під час розгляду справ (адміністративних, цивільних, кримінальних) [5, с. 261]. Л. П. Сушко визначає, що судовий контроль є видом державного контролю, який здійснюється у сфері функціонування судової влади з віднесених до її компетенції питань. Він здійснюється судовими органами відповідно до їх компетенції, з дотриманням вимог підвідомчості і підсудності справ, в закріпленій законодавчо процесуальній формі, що дозволяє характеризувати судовий контроль як організаційно-правову форму реалізації судової влади. Таким чином, судовий контроль – це самостійна форма реалізації судової влади, так само, як і правосуддя [6, с. 15]. Однак, на думку Л. П. Сушко, судовий контроль володіє особливостями, що відрізняють його від здійснення правосуддя: під час судового контролю реалізується правоохоронна функція держави; він являє собою конституційно встановлений механізм реалізації права громадян на судовий захист; предметом розгляду і судової оцінки є акт відповідного органу або посадових осіб, або їх дії чи бездіяльність; результатом судового контролю є рішення, що або скасовує незаконний акт або дію, або зобов'язує до їх вчинення, але в межах закону» [7, с. 90; 8, с. 235].

Законодавче втілення встановлення судового контролю за виконанням судового рішення, ухваленого в порядку адмі-

ністративному судочинства, знайшло своє відображення у розділі IV Кодексу адміністративного судочинства України (далі – «КАСУ»). Зокрема, одним із засобів судового контролю є визнання протиправними рішень, дій чи бездіяльності, вчинених суб'єктом владних повноважень – відповідачем на виконання рішення суду. Процесуальний порядок ухвалення таких судових рішень встановлений статтею 383 КАСУ. У положеннях даної статті йдеться про те, що особа-позивач, на користь якої ухвалено рішення суду, має право подати до суду першої інстанції заяву про визнання протиправними рішень, дій чи бездіяльності, вчинених суб'єктом владних повноважень – відповідачем на виконання такого рішення суду, або порушення прав позивача, підтверджених таким рішенням суду, який Кравчук В.М. відносить до спеціальних засобів судового контролю [9].

Вивчаючи процесуальну можливість учасника адміністративного судочинства після винесення судового рішення звернутись із заявою про визнання протиправним рішення суб'єкта владних повноважень, прийнятого на виконання рішення адміністративного суду, як спеціального засобу судового контролю, то варто виділити позицію Івасина О.Р. який вважає, що «спеціальні засоби передбачають певні наслідки (як позитивні, так і негативні) для суб'єкта владних повноважень – відповідача, тоді як загальний спосіб контролю передбачає певні наслідки для посадової особи» [2, с. 94].

Із зазначеного вбачається, що досліджуваний у цій роботі спеціальний засіб судового контролю, яким у даному випадку є визнання протиправним рішення, дії чи бездіяльності, вчинених суб'єктом владних повноважень на виконання судового рішення, зобов'язує суб'єкта владних повноважень, як відповідача по справі, повторно виконати конкретне позитивне зобов'язання по відношенню до особи, на користь якої винесено судове рішення по справі, задля відновлення порушених прав позивача. До того ж, даний спосіб судового контролю дійсно не може бути віднесений до загального, оскільки державний або приватний виконавець, який здійснює процедуру примусового виконання рішення адміністративного суду, не може

надати правової оцінки рішення суб'єкта владних повноважень, прийнятого на виконання судового рішення, оскільки виконавець працює лише із виконавчим документом та може лише констатувати сам факт виконання судового рішення – прийняття суб'єктом владних повноважень рішення на користь конкретної особи. Натомість сам суд, який має у своєму розпорядженні всю документальну базу, на підставі якої було винесено рішення по справі, може встановити, чи дійсно дане судове рішення було виконане та чи відновлює порушені права позивача нове рішення суб'єкта владних повноважень, прийняте на виконання рішення адміністративного суду. Відтак погоджуємось із судженнями Кравчука В.М та Івасинима О.Р. щодо того, що визнання протиправними рішень, дій чи бездіяльності, вчинених суб'єктом владних повноважень – відповідачем на виконання такого рішення суду, або порушення прав позивача, підтверджених таким рішенням суду, відноситься до спеціальних засобів судового контролю. Характерною особливістю та перевагою даного спеціального засобу судового контролю є те, що особа може не звертатись до адміністративного суду із новим позовом до цього ж відповідача, якщо прийняте ним рішення, як суб'єктом владних повноважень, не відновлює порушених прав позивача, підтверджених рішенням адміністративного суду по цій справі. Наприклад, якщо адміністративний суд зобов'язав суб'єкта владних повноважень прийняти нове рішення на користь позивача, проте із врахуванням висновків суду, то лише сам суд, дослідивши нове рішення суб'єкта владних повноважень, може встановити, чи справді воно відповідає мотивувальній частині судового рішення.

Звертаючись безпосередньо до законодавчої прогалини, яка пов'язана із відсутністю в учасника адміністративного судочинства процесуальної можливості подати апеляційну скаргу на ухвалу суду першої інстанції про відмову у визнанні протиправним рішення суб'єкта владних повноважень, прийнятого на виконання рішення адміністративного суду, варто звернутись до абзацу 2 частини 5 статті 383 КАСУ, яким встановлено, що у разі невідповід-

ності заяви вимогам даної статті вона ухвалою суду повертається заявнику, яка може бути оскаржена. Проте положеннями даної статті не встановлено, що оскарженню також підлягає ухвала про залишення без задоволення цієї заяви судом першої інстанції.

Щодо судової практики зі спірних правовідносин, то в постанові Верховного Суду у складі Касаційного адміністративного суду від 11 липня 2019 року по адміністративній справі № 821/11/18 [10], ухвалі Верховного Суду у складі Касаційного адміністративного суду від 19 грудня 2018 року по справі № 2а/0470/2563/12 [11] та постанові Верховного Суду у складі Касаційного адміністративного суду від 30 квітня 2020 року по справі № 814/1171/17 [12] Верховний Суд, на нашу думку, дійшов суперечливих висновків, що КАСУ взагалі не передбачає права апеляційного оскарження ухвал суду першої інстанції про залишення без задоволення заяви, поданої в порядку статті 383 КАС України. Вказане свідчить про невідповідність порядку визнання протиправними рішень, дій чи бездіяльності, вчинених суб'єктом владних повноважень – відповідачем на виконання рішення суду основним засадам адміністративного судочинства щодо забезпечення права на апеляційний перегляд справи. Більш того, викладені вище правові висновки Верховного Суду суперечать частині восьмій статті 129 Конституції України, згідно з якою однією з основних засад судочинства є забезпечення права на апеляційний перегляд справи та у визначених законом випадках – на касаційне оскарження судового рішення. Проте оскільки положеннями статті 383 КАСУ не передбачено апеляційне оскарження ухвал суду першої інстанції про відмову у визнанні протиправним рішення суб'єкта владних повноважень, прийнятого на виконання рішення адміністративного суду, що також підтверджується правовими висновками Верховного Суду, які є обов'язковими для врахування судами нижчих інстанцій, згідно із частиною п'ятою статті 242 КАСУ відбувається порушення конституційного права особи на перегляд її справи в апеляційному порядку, встановленого статтею 129 Конституції України.

Продовжуючи аналіз, за відсутності в учасника адміністративного судочинства права на апеляційний перегляд ухвал суду першої інстанції про залишення без задоволення заяв, поданих в порядку статті 383 КАСУ, вбачається також порушення статті 129-1 Конституції України, яка визначає, що судові рішення є обов'язковим до виконання, а контроль за виконанням судового рішення здійснює суд.

Восьмий апеляційний адміністративний суд у постанові від 09 квітня 2019 року по справі № 813/1920/18 зауважив, що «Європейський суд з прав людини у справі «Горнсбі проти Греції» наголосив, що, відповідно до усталеного прецедентного права, пункт 1 статті 6 гарантує кожному право на звернення до суду або арбітражу з позовом стосовно будь-яких його цивільних прав та обов'язків. Таким чином, ця стаття проголошує «право на суд», одним з аспектів якого є право на доступ, тобто право подати позов до суду. Однак це право було б ілюзорним, якби правова система Договірної держави допускала, щоб остаточне судові рішення, яке має обов'язкову силу, не виконувалося на шкоду одній із сторін. Важко собі навіть уявити, щоб стаття 6 детально описувала процесуальні гарантії, які надаються сторонам у спорі, а саме справедливий, публічний і швидкий розгляд, і водночас не передбачала виконання судових рішень. Якщо вбачати у статті 6 тільки проголошення доступу до судового органу та права на судові провадження, то це могло б породжувати ситуації, що суперечать принципу верховенства права, який Договірні держави зобов'язалися поважати, ратифікуючи Конвенцію. Отже, для цілей ст. 6 Конвенції стадія виконання рішення, ухваленого будь-яким судом, має розцінюватися як складова частина «судового розгляду». Із аналізу рішень Європейського суду з прав людини (остаточні рішення у справах «Алпатов та інші проти України», «Робота та інші проти України», «Варава та інші проти України», «ПМП «Фея» та інші проти України»), якими було встановлено порушення п. 1 ст. 6, ст. 13 Конвенції та ст. 1 Першого протоколу до Конвенції, вбачається однозначна позиція про те, що «правосуддя не може

вважатися здійсненим доти, доки не виконане судове рішення», а також констатується, що виконання судового рішення, як завершальна стадія судового процесу, за своєю юридичною природою є головною стадією правосуддя, що повністю узгоджується з нормою ст. 129-1 Конституції України» [13, с. 4].

Також варто відмітити, що в наведених вище судових рішеннях Верховного Суду останній висловив правову позицію, що оскарження ухвал суду першої інстанції про залишення без задоволення заяви, поданої в порядку статті 383 КАСУ, також не передбачено й статтею 294 КАСУ. Пропонуємо навести правові аргументи щодо відступлення від даних правових висновків Верховного Суду та довести, що особа має право подати апеляційну скаргу на ухвалу суду першої інстанції про відмову у визнанні протиправним рішення суб'єкта владних повноважень, прийнятого на виконання рішення адміністративного суду.

Так, згідно із частиною першої статті 3 КАСУ порядок здійснення адміністративного судочинства встановлюється Конституцією України, цим Кодексом та міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Відповідно до ч. 1, ч. 2, ч. 3, ч. 6 ст. 7 КАСУ суд вирішує справи відповідно до Конституції та законів України, а також міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. У разі невідповідності правового акта Конституції України, закону України, міжнародному договору, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, або іншому правовому акту суд застосовує правовий акт, який має вищу юридичну силу, або положення відповідного міжнародного договору України. Якщо суд доходить висновку, що закон чи інший правовий акт суперечить Конституції України, суд не застосовує такий закон чи інший правовий акт, а застосовує норми Конституції України як норми прямої дії. У разі відсутності закону, що регулює відповідні правовідносини, суд застосовує закон, що регулює подібні правовідносини (аналогія закону), а за відсутності такого закону суд виходить із конституційних принципів і загальних засад права (аналогія права). Аналогія закону та аналогія

права не застосовується для визначення підстав, меж повноважень та способу дій органів державної влади та місцевого самоврядування.

Із викладеного вбачається, що в разі відсутності закону, що регулює відповідні правовідносини, суд застосовує закон, що регулює подібні правовідносини (аналогія закону), а за відсутності такого закону суд виходить із конституційних принципів і загальних засад права (аналогія права). Відповідно до цього в абзаці другому статті 383 КАСУ визначено, що заява про визнання протиправними рішень, дій чи бездіяльності, вчинених суб'єктом владних повноважень – відповідачем на виконання такого рішення суду, або порушення прав позивача, підтверджених таким рішенням суду, може бути повернута заявнику, якщо вона оформлена із процесуальними порушеннями. Однак дана ухвала суду першої інстанції підлягає апеляційному оскарженню. Завдяки цьому слушною є думка судді Одеського апеляційного суду О. Кравця, який зазначає, що «хоча й ст. 294 КАСУ не передбачено апеляційний перегляд винесеної судом першої інстанції про залишення без задоволення заяви, поданої в порядку ст. 383 КАСУ, проте беручи до уваги той факт, що ухвала про повернення зазначеної заяви підлягає оскарженню, то і ухвала про залишення даної заяви без задоволення також може бути оскаржена в апеляційному порядку», враховуючи принципи аналогії закону та права, який також встановлений ч. 6 ст. 7 КАСУ» [14].

Зважаючи на вищевказане, правове обґрунтування щодо відступлення від зазначених на початку правових висновків Верховного Суду полягає в тому, що до спірних правовідносин підлягають застосуванню прями конституційні норми щодо беззаперечного права особи на апеляційний перегляд справи, що узгоджується з частиною четвертою 4 статті 7 КАСУ.

На довершення проведеного дослідження вважаємо за необхідне також зазначити, що відсутність в учасника адміністративного судочинства процесуальної можливості подати апеляційну скаргу на ухвалу суду першої інстанції відмову у визнанні протиправним рішення суб'єкта владних повноважень, прийнятого на

виконання рішення адміністративного суду, також порушує принцип змагальності сторін, який так само є як однією із основних засад як адміністративного судочинства, так і конституційних засад судочинства в цілому.

Дана гіпотеза обумовлена тим, що частиною шостою статті 383 КАСУ визначено, що за наявності підстав для задоволення заяви суд постановляє ухвалу в порядку, передбаченому статтею 249 цього Кодексу, яка має назву «Окремі ухвали суду». Статтею 294 КАСУ встановлено, що окремо від рішення суду також можуть бути оскаржені в апеляційному порядку окремі ухвали, винесені судом першої інстанції. Відтак у випадку задоволення судом першої інстанції заяви позивача, поданої у порядку статті 383 КАСУ, суб'єкт владних повноважень має процесуальну можливість оскаржити її в суді апеляційної інстанції, на відміну від позивача, який наділений лише правом апеляційного оскарження невідповідності даної заяви положенням КАСУ, що ставить учасників адміністративного судочинства у нерівні становища та не суперечить статті 129 Конституції України.

Керуючись вищевказаним, доходимо висновку, що законодавча прогалина, яка пов'язана з відсутністю в учасника адміністративного судочинства процесуальної можливості подати апеляційну скаргу на ухвалу суду першої інстанції відмову у визнанні протиправним рішення суб'єкта владних повноважень, прийнятого на виконання рішення адміністративного суду, призводить до порушення принципів судочинства, які встановлені ст. 129 Конституції України: рівність усіх учасників судового процесу перед законом і судом; змагальність сторін та свобода в наданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконли-

вості; забезпечення права на апеляційний перегляд справи та у визначених законом випадках – на касаційне оскарження судового рішення; обов'язковість судового рішення. Встановлена у цій роботі законодавча прогалина може вважатись обмеженням доступу до правосуддя, оскільки судочинство у цій категорії адміністративних спорів здійснюється лише в межах першої судової інстанції. Для її усунення пропонуємо частину шосту статті 383 КАСУ доповнити положеннями щодо апеляційного оскарження ухвал суду першої інстанції про залишення без задоволення заяви, поданої у порядку даної статті.

Завдяки цьому пропонуємо викласти ч. 6 ст. 383 КАСУ в такій редакції: «За відсутності обставин протиправності відповідних рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень – відповідача та порушення ним прав, свобод, інтересів особи-позивача суд залишає заяву без задоволення. Така ухвала суду може бути оскаржена заявником в апеляційному порядку. За наявності підстав для задоволення заяви суд постановляє ухвалу в порядку, передбаченому статтею 249 цього Кодексу».

Поряд із цим, окрім висвітлення даної проблематики, доцільним є вивчення на предмет законодавчих прогалин процедури встановлення судового контролю за виконанням судових рішень в цілому, задля недопущення прецеденту невиконання судових рішень, які набули законної сили, що може стати предметом подальших наукових досліджень. До того ж, окремому дослідженню підлягає гіпотеза, чи доцільним є встановлення судового контролю не судом першої інстанції, як це зараз передбачено у КАСУ, а саме судом тієї інстанції, який ухвалив рішення по справі. Подальші дослідження із даної тематики мають позитивно вплинути на процедуру виконання судових рішень адміністративних суддів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Повноваження апеляційного суду при перегляді рішення суду: теоретичні та практичні спірні питання / Верховний Суд України. Інформаційний сервер. URL: <https://www.viaduk.com/clients/vs.nsf/0/F7D1E44D8CD0CA46C22577050036BD0F?OpenDocument&CollapseView&RestrictToCategory=F7D1E44D8CD0CA46C22577050036BD0F&Count=500> (дата звернення: 12 грудня 2021 року).

2. Івасин О.Р. Судовий контроль за виконанням судових рішень в адміністративному судочинстві: спеціальні способи. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького: Журнал. Серія Право.* № 5(17). 2018. С. 93–100.

3. Сасевич О. Судовий контроль як механізм підвищення ефективності судових рішень. *Судебно-юридическая газета*. URL: <https://sud.ua/ru/news/blog/144287-sudoviy-kontrol-yak-mekhanizm-pidvischennya-efektivnosti-sudovikh-rishen> (дата звернення: 14 грудня 2021 року).
4. Зеленов А.С. Виконання судових рішень а адміністративних справах : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2018. 218 с.
5. Адміністративне право України : підручник для юрид. вузів і фак. / Ю.П. Битяк, В.М. Гарашук, О.В. Дьяченко та ін. ; за ред. Ю.П. Битяка. Харків : Право, 2004. 401 с.
6. Сушко Л.П. Організаційно-правові засади здійснення судового контролю в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 ; Національний університет біоресурсів і природокористування України. Київ, 2009. 22 с.
7. Сушко Л.П. Організаційно-правові засади здійснення судового контролю в Україні : дис... канд. юрид. наук : 12.00.07 ; Національний університет біоресурсів і природокористування України. Київ, 2009. 181 с.
8. Івановська А.М. Розмежування судового та конституційного контролю: теоретико-правовий аспект. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 3. 2020. С. 234–237.
9. Кравчук В.М. Способи та форми здійснення судом контролю за виконанням судових рішень в адміністративних справах. *Актуальні проблеми цивільного права*. 2011. № 2(27). С. 80–83.
10. Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду від 11 липня 2019 року по справі № 821/11/18. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/82997969> (дата звернення: 15 грудня 2021 року).
11. Ухвала Верховного Суду у складі Касаційного адміністративного суду від 19 грудня 2018 року по справі № 2а/0470/2563/12. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/78770910> (дата звернення: 15 грудня 2021 року).
12. Постанова Верховного Суду у складі Касаційного адміністративного суду від 30 квітня 2020 року по справі № 814/1171/17. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/89013262> (дата звернення: 15 грудня 2021 року).
10. Постанова Восьмого апеляційного адміністративного суду від 09 квітня 2019 року по справі № 813/1920/18. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/81136630> (дата звернення: 15 грудня 2021 року).
11. Застосування статті 383 КАСУ щодо забезпечення виконання судового рішення: проблемні питання. *Судебно-юридическая газета*. URL: <https://sud.ua/ru/news/publication/145726-zastosuvannya-st-383-kasu-schodo-zabezpechennya-vikonannya-sudovogo-rishennya-problemni-pitannya> (дата звернення: 15 грудня 2021 року).